

Nieuws van Toen en Nu / 4

Vuurstorm in Holten

In het jaar waarin Louis Braille een 'voelschrift' voor blinden ontwerpt, Rossini de opera *Wilhelm Tell* componeert en het in ons land voortaan verboden is doden binnen de bebouwde te begraven, voltrekt zich in Holten een ramp. Het is 1829.

'Op 16 juni, tussen vijf en zes uur, slaat de vlam in de pan bij de familie Bosschers. Binnen een uur staat het hele dorp in brand: de kerk, de toren, de school, 52 huizen en 17 schuren. Overal in het land wordt voor Holten gecollecteerd', zo is te lezen op jaarpaal 1829 van het Wereldtijdpad. Behalve twee paarden zijn er verder geen doden te betreuren. Veel Holtenaren zijn op het moment van de brand aan het werk op het land buiten het dorp. De rieten daken, een droge periode en de harde wind hebben er voor gezorgd dat het vuur extreem snel om zich heen kon grijpen. Daardoor is de brand ook vrij snel uitgeraasd. Als de brandspuiten uit Rijssen, Enter en Markelo arriveren, valt er weinig meer te doen dan nablussen.

Op een pamflet uit 1829 staat de Holtense dorpsbrand afgebeeld

Drieëndertig jaar later gebeurt iets vergelijkbaars in Enschede. Op 7 mei 1862 breekt tijdens het bakken van

pannenkoeken brand uit in de keuken van de familie Robers in de Kalandersstraat. Overal in de stad hangen nog de guirlandes en erebogen voor het bezoek van koning Willem III zes dagen eerder. Door de straffe oostenwind, de rieten daken en een periode van grote droogte verspreidt het vuur zich ook hier razendsnel. Als de vuurstorm is uitgeraasd staan nog maar 40 van de 700 huizen overeind. 3675 inwoners hebben geen dak meer boven het hoofd...

Enschede na de brand van 7 mei 1862

De herbouw van Holten laat niet lang op zich wachten. Rieten daken zijn voortaan verboden. In de muur van hotel Muller aan de Oranjestraat herinnert een gedenksteen aan de fatale brand. (De steen is nu te zien naast de zijingang van de Oudheidkamer van Holten.) Een paar jaar na de brand krijgt Holten nieuwe kerkklokken. Op de grote klok staat de tekst: 'Een vuurgloed brak voor 11 jaaren op deze dag mijn klanken af, doch God was het die redding gaf. Daar ik nu mijn klank weer horen laat tot nut van kerk en burgerstaat.' (jaarpaal 1840). Saillant detail: de oude grote klok stamde uit 1717 en was gegoten in Rijssen.....

Floor Looy / februari 2017